

**DE TUCHTRAAD VOOR ADVOCATEN
VAN DE NEDERLANDSTALIGE ORDES VAN HET RECHTSGEBIED
VAN HET HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL**

TWEEDE KAMER

openbare zitting van 25 april 2017

Inzake SBT140 en SBT151

mevrouw X, advocaat aan de balie te ... met kantoor te ...

verschijnend in persoon
niet bijgestaan door een raadsman

op klachtdossier overgemaakt door:

stafhouder Z – stafhouder van de balie van de orde van advocaten te ...

en op vordering van :

de heer **voorzitter van de Tuchtraad voor advocaten van de Nederlandstalige ordes van het rechtsgebied Brussel**

I. Procedure

Bij brief van 26 november 2014 heeft stafhouder Z ambtshalve een tuchtonderzoek geopend en dit bij brief van dezelfde dag ter kennis gebracht van mr. X (SBT140).

Stafhouder Z heeft mr. O aangesteld als onderzoeker-verslaggever bij brief van 26 november 2014.

Meer in het bijzonder betreft het zes onderscheiden voorvallen of groepen van voorvallen – zijnde

- Klacht mr. G – ongeoorloofde tussenkomst dossier P;
- Klacht mr. V – aantekenen beroep zonder mandaat in dossier A;
- Incident op 26 september 2014 met mr. T;
- Klacht van mr. R – dossier S (ongepast ronselen van cliënten);
- Onregelmatig ingeven van punten en onrechtmatig aanvragen van subsidies voor niet uitgevoerde opdrachten;
- Incident op 4 november 2014 met mr. B.

Op 9 januari 2015, 16 januari 2015 en 20 januari 2015 werd mr. X gehoord door de verslaggever. Een proces-verbaal van deze verhoren werd opgesteld (*stukken 3 tot en met 5*).

Mr. X heeft eveneens een uitgebreid schriftelijk verweer gevoerd (*stuk 2, "Antwoord op Tuchtonderzoek" ("AT") bevat de kern van dit verweer*) en een inventaris met in totaal 63 stukken en sub-stukken ("*stukken AK*"), overhandigd aan de verslaggever.

De onderzoeker maakte zijn verslag over aan de stafhouder op 1 maart 2016 met een geïnventariseerd bundel.

De stafhouder heeft op basis van het onderzoek gevoerd door de onderzoeker en op basis van de diverse dossierstukken gemeend dat mr. X herhaaldelijk de algemene deontologische beginselen van kiesheid waardigheid rechtschapenheid en de behoorlijke uitoefening van het beroep zoals bepaald in art. 455 Ger. W. met de voeten heeft getreden – dit zowel in haar omgang met confraters, cliënten, magistraten als derden.

De stafhouder verwijt mr. X laakbaar gedrag en een onaanvaardbare attitude ten aanzien van zowel confraters, cliënten magistraten als derden in hoede van een advocaat die zich steeds waardig kies en rechtschapen moet gedragen.

Ook is volgens de stafhouder het aanspraak maken op punten – dus vergoedingen – voor prestaties die niet gesteld zijn of die geen aanleiding kunnen geven tot punten in het kader van de juridische tweedelijnsbijstand voor mindervermogenden niet compatibel met de behoorlijke gedragsregels van een advocaat en in strijd met de beginselen van art. 455 van het Ger. W. waaronder de rechtschapenheid.

De stafhouder stelde overigens vast dat deze feiten niet in de tijd geïsoleerd zijn en geen nieuw fenomeen zijn in hoede van mr. X die voor andere feiten voorafgaand aan het incident van 4 november 2014 en voorwerp van dito onderzoek reeds werd verwezen naar de tuchtraad en al tuchtsancties had opgelopen.

Aldus werd door de stafhouder van de orde van advocaten bij de balie van ... bij nota van verwijzing d.d. 15 april 2016 het dossier overgemaakt aan de voorzitter van de tuchtraad voor advocaten die bij aangetekend schrijven van 27 mei 2016 en 27 oktober 2016 (herdaging) mr. X vervolgens heeft gedagvaard om te verschijnen voor de tuchtraad op de zitting van 22 november 2016.

Inzake SBT151 werd mr. X bij brief van 16 februari 2016 ter kennis gebracht van een op dezelfde datum ambtshalve geopend tuchtonderzoek door stafhouder Z voor feiten die in dezelfde brief van 16 februari 2016 aan mr. X uitgebreid zijn beschreven.

Gewezen stafhouder van de balie van ... C werd aangesteld als onderzoeker-verslaggever bij brief van eveneens 16 februari 2016.

Het tuchtonderzoek werd geopend met betrekking tot

1. Inbreuk op art. 74 en 155 van de Codex ... art. III.4.1.1 – CODEX DEONTOLOGIE VOOR ADVOCATEN door het neerleggen van een strafklacht op 1 en 18 september 2015 tegen een 70-tal advocaten en magistraten zonder voorafgaande melding aan de stafhouder met mededeling van het ontwerp van klacht.

Tevens wordt verwezen naar een mogelijk gebrek aan respect en hoffelijkheid verschuldigd door een advocaat aan de rechterlijke macht zoals blijkt uit door mr. X gevoerde briefwisseling met diverse magistraten, uit diverse aantijgingen in de door mr. X neergelegde klachten en door het verder aanschrijven van eerste voorzitter D ondanks zijn verzoek van 4 februari 2016 om hem niet langer in cc te zetten.

Tevens wordt mr. X verweten een mogelijk gebrek aan waardigheid en kiesheid eigen aan het beroep van advocaat te tonen – zoals blijkt uit het e-mailverkeer van eind januari begin februari 2016 met mr. I, voorzitter van het Bureau voor juridische bijstand en de diverse aantijgingen vervat in de strafklacht lastens verschillende advocaten.

2. Een inbreuk op art. III.5.3.1 CODEX DEONTOLOGIE VOOR ADVOCATEN door het registreren van gesprekken van een zitting van de raadkamer van 8 juli 2014, van het verhoor van mr. X door de advocaat-onderzoeker in het kader van een tuchtzaak, van een telefoongesprek met een cliënt, een telefoongesprek met een griffier, een gesprek met een dame van de vestiaire van de advocaten - zoals dit alles blijkt uit het bericht hierover van procureur-generaal J van 29 januari 2016.

3. Inbreuk op art. I.2.1.1 en I.2.1.2 van de CODEX DEONTOLOGIE VOOR ADVOCATEN door op 3 februari 2016 opgetreden te zijn en gepleit te hebben in toga voor de 7de kamer van de rechtbank van eerste aanleg te ... voor mevrouw E, de moeder van mevrouw X, ondanks uitdrukkelijk verzet van de raadsman van eisende partij conform de brief van mr. F van 10 februari 2016.

Blijkens het verslag van gewezen stafhouder C in zijn proces-verbaal van de onderzoekswerkzaamheden blijkt dat - ondanks diverse uitnodigingen en contacten - mr. X niet werd gehoord over de tenlasteleggingen die het voorwerp uitmaken van het tuchtonderzoek ondanks de soepele opstelling van de onderzoeker.

Twee geplande verhoren zijn niet kunnen doorgaan doordat mr. X respectievelijk eerst een raadsman wenste te raadplegen en doordat zij vervolgens het tuchtverhoor wenste te laten plaatsvinden nadat het resultaat van een andere procedure in tuchtzaken zou gekend zijn.

Op 15 april 2016 werd door de stafhouder van de orde van de balie van ... een nota van verwijzing opgesteld en overgemaakt aan de voorzitter van de tuchtraad voor advocaten van de Nederlandstalige ordes van het rechtsgebied van het hof van beroep te Brussel.

Bij aangetekende brief van 27 oktober 2016 werd mr. X gedagvaard om te verschijnen voor de tuchtraad op de zitting van 22 november 2016.

Mr. X is in persoon verschenen – niet bijgestaan door een raadsman.

Gelet op het feit dat – zoals hieronder zal blijken – de tenlasteleggingen in beide tuchtzaken betrekking hebben op feiten die in tijd relatief kort bij elkaar liggen, en klaarblijkelijk het gevolg zijn van eenzelfde instelling vanwege mr. X tegenover magistraten, confraters en derden besluit de tuchtraad om de beide tuchtdossiers samen te voegen zodat ze het voorwerp uitmaakten van één behandeling op de zitting van 7 februari 2017.

Mr. O is aanwezig als verslaggever in de beide zaken – SBT140 en SBT151.

De zaak wordt behandeld met open deuren.

Mr. X bevestigt dat zij niet wenst dat mr. N aangesteld door de stafhouder als haar raadsman in deze tuchtprocedures haar bijstaat.

Op deze zitting legt mr. X besluiten neer en stukken genummerd van 1 tot 13, zulks in strijd met wat eerder op de zitting van 6 december 2016 uitdrukkelijk was overeengekomen met mr. X – toen nog bijgestaan door haar raadsman.

II. De tenlastelegging

Aan mr. X wordt ten laste gelegd:

1. Incident op 26 september 2014 met mr. T
2. Onregelmatig ingeven van punten en onrechtmatig aanvragen van subsidies voor niet uitgevoerde opdrachten;
3. Incident op 4 november 2014 met mr. B.
4. Inbreuk op art. 74 en 155 van de Codex ... art. III.4.1.1 – CODEX DEONTOLOGIE VOOR ADVOCATEN door het neerleggen van een strafklacht op 1 en 18 september 2015 tegen een 70-tal advocaten en magistraten zonder voorafgaande melding aan de stafhouder met mededeling van het ontwerp van klacht.
5. Een inbreuk op art. III.5.3.1 CODEX DEONTOLOGIE VOOR ADVOCATEN door het registreren van gesprekken van een zitting van de raadkamer van 8 juli 2014, het verhoor van mr. X door de advocaat-onderzoeker in het kader van een tuchtzaak, een telefoongesprek met een cliënt, een telefoongesprek met een griffier, een gesprek met een dame van de vestiaire van de advocaten - zoals blijkt uit het bericht hierover van procureur-generaal J van 29 januari 2016.
6. Inbreuk op art. I.2.1.1 en I.2.1.2 van de CODEX DEONTOLOGIE VOOR ADVOCATEN door op 3 februari 2016 opgetreden te zijn en gepleit te hebben in toga voor de 7de kamer van de rechtbank van eerste aanleg te ... voor mevrouw E, de moeder van mevrouw X, ondanks uitdrukkelijk verzet van de raadsman van eisende partij conform de brief van mr. F van 10 februari 2016.

III. De beoordeling

1. Toelaatbaarheid

Mr. X is bij aangetekende brieven van 24 november 2014 en 16 februari 2016 in kennis gesteld van het instellen van de tuchtonderzoeken naar feiten die telkens minder dan een jaar ter kennis van de stafhouder waren gekomen.

Het tuchtonderzoek is dan ook tijdig ingesteld voor de verschillende haar verweten inbreuken.

Er werd trouwens geen enkele betwisting daarover gevoerd bij de behandeling van de zaak op de zitting van 7 februari 2017.

Wat de op deze zitting neergelegde besluiten en stukken betreft moet de tuchtraad vaststellen dat op de eerdere zitting van 6 december 2016 uitdrukkelijk was overeengekomen met mr. X en haar raadsman mr. N – welke samen om een tweede uitstel verzochten en zelf hadden gesteld dat zes weken voldoende tijd was voor de

voorbereiding van de tuchtrechtelijke verdediging – dat conclusies en stukken ten laatste op ..... zouden worden neergelegd.

Waar mr. X op de zitting van 7 februari 2017 duidelijk buiten de afgesproken termijn conclusies en stukken wilde neerleggen, stellende dat dit het gevolg is geweest van de slechte afspraken tussen haarzelf en mr. N, kan de tuchtraad hierop niet ingaan.

De afspraken hieromtrent zijn duidelijk met kennis van zaken gemaakt en het intern in de schoot van de verdediging niet nakomen van mogelijke afspraken kan vooreerst door de tuchtraad niet worden gecontroleerd en leidt verder noodzakelijk naar de enig mogelijke sanctiëring, namelijk de beslissing om deze conclusies en stukken uit het dossier en de rechtspleging te weren.

Mr. X heeft trouwens ruim de gelegenheid gehad en aangegrepen om haar standpunten en verweer op de verschillende zittingen waarop deze zaak reeds werd aangevat en behandeld mondeling uiteen te zetten.

Een steeds herhaald argument door mr. X betreft de verwijzing naar het adagium non bis in idem.

In de pleidooien wordt door mr. X herhaaldelijk opgeworpen dat zij ingevolge eerdere beslissingen vanwege de stafhouder inzake paleisverbod en door de beslissing van de raad van de orde zetelend zoals in tucht d.d. 23 februari 2015 en waarbij haar inschrijving op de jaarlijkse lijst van de tweedelijnsbijstand voor de periode van 1 januari 2015 tot 31 december 2015 werd geweigerd reeds werd gestraft zodat ingevolge het principe “non bis in idem” zij geen tweede maal een tuchtsanctie kan oplopen voor dezelfde feiten.

Het paleisverbod opgelegd door de stafhouder en de beslissing van de raad van de orde van 23 februari 2015 zijn evenwel geen tuchtmaatregelen, genomen door een tuchtorgaan maar een bewarende maatregel die wordt genomen om preventief verder onheil en schade te voorkomen.

Het komt deze tuchtraad niet toe een oordeel uit te spreken over de opgelegde beveiligingsmaatregel. Wel kan vanzelfsprekend de tuchtraad bij de beoordeling van de toe te passen strafmaat rekening houden met het nadeel dat mr. X reeds ten gevolge van de bewarende maatregelen heeft ondergaan en geleden.

2. Ten gronde – de feiten

1. Incident met mr. T op 26 september 2014

Deze klacht betreft ongepast gedrag en taalgebruik in de vestiaire.

De tenlastelegging is wel degelijk bewezen gelet op de getuigenverklaringen onder meer van de stafhouder van de orde van advocaten te ... – H.

De verwijzing naar eerdere woorden, gedragingen of houdingen van mr. T kan nooit een voldoende rechtvaardiging vormen voor de onwaardige handelwijze van mr. X.

2. Onregelmatig ingeven van punten en onrechtmatig aanvragen van subsidies voor niet-uitgevoerde opdrachten

Er wordt mr. X verweten voor dossiers juridische tweedelijnsbijstand onregelmatig punten te hebben ingegeven, en zodoende het onregelmatig aanvragen van subsidies voor niet uitgevoerde opdrachten.

Het betreft meer bepaald 12 dossiers waarover mr. X door de directeur van het BJB, mr. U werd verhoord op 8 oktober 2014. Van dit verhoor werd een PV opgesteld.

Deze dossiers hebben meestal betrekking op tweede en derde consultaties welke door mr. X worden aangerekend voor een zelfde cliënt die verblijft in een gesloten centrum. Er worden eveneens ten onrechte verplaatsingskosten aangerekend voor deze consultaties.

Het BJB is van oordeel dat er door mr. X onvoldoende bewijzen worden bijgebracht die haar bijkomende consultaties staven.

In de dossiers waarin de tweede en derde consultatie niet worden aanvaard is het zo dat de naam van mr. X niet voorkomt in het logboek op het ogenblik dat deze tweede en derde consultatie zou hebben plaatsgevonden. Voor deze bijkomende consultaties worden door mr. X ook geen nota's van de consultatie neergelegd als bewijs.

Mr. X die op 8 oktober 2014 ondervraagd werd door de directeur van het BJB, heeft op dat ogenblik, noch nadien, bijkomende stukken neergelegd als bewijs dat deze bijkomende consultaties wel degelijk hebben plaatsgevonden. Zij beperkt haar antwoord tot het in vraag stellen van de correctheid van het logboek van de diverse vluchtelingencentra.

Daartoe brengt zij opgenomen telefoongesprekken bij. Uit deze telefoongesprekken blijkt dat mr. X telkens haar gesprekspartner tracht te laten zeggen dat de logboeken geen correcte weergave zijn van de bezoekers van de vluchtelingen, maar zij slaagt echter niet in dit opzet.

Het is wel opvallend dat zij niet ingaat op het aanbod dat wordt gedaan door haar gesprekspartners in deze telefoongesprekken om op te zoeken of zij al dan niet aanwezig was op de verschillende data van de bijkomende consultaties die zijn verworpen.

Het is ook zeer merkwaardig dat mr. X – die de regels van de toekenning van de Pro Deo - punten zeer goed kent – zeker in het vreemdelingenrecht, geen nota's van haar tweede en derde consultaties bijbrengt hoewel zij zeer goed weet, of moet weten, dat dit gevraagd wordt voor deze bijkomende consultaties.

Het is al even merkwaardig dat mr. X een vluchtelingencentrum zou zijn binnen gegaan voor een consultatie met een cliënt zonder zich te laten registreren wanneer zij weet dat deze registratie belangrijk is als bewijsmateriaal voor het toekennen van haar punten.

In het dossier A blijft mr. X optreden ook wanneer zij door een confrater is opgevolgd.

Wanneer men zonder mandaat van de cliënt beroep aantekent en naar de zitting gaat kan men daarvoor geen punten tweedelijnsbijstand vragen, en staat dit gelijk met het vragen van subsidies voor niet geleverde prestaties. Dit is des te meer het geval wanneer men opgevolgd wordt en een andere advocaat, die wel een mandaat heeft om op te treden, gerechtigd is om punten tweedelijnsbijstand aan te vragen omdat hij beroep heeft aangetekend en op de zitting is verschenen.

Er kan alleen worden besloten dat mr. X meermaals de mogelijkheid heeft gehad om stukken bij te brengen die aantonen dat de prestaties, waarvan beweerd wordt dat zij niet zijn geleverd, door haar wel degelijk zijn uitgevoerd.

Zij heeft deze mogelijkheid gehad tijdens haar verhoor door de directeur van het B JB op 8 oktober 2014, en onmiddellijk nadien. Zij heeft deze mogelijkheid gehad tijdens het onderzoek dat aanleiding gegeven heeft tot deze tuchtprocedure, maar zij heeft ook de mogelijkheid gehad om bijkomende bewijzen naar voor te brengen tijdens het onderzoek, zoals in tucht, naar aanleiding van haar verzoek om opgenomen te worden op de jaarlijkse lijst van de tweedelijnsbijstand.

In de beslissing van de Nederlandstalige tuchtraad van beroep van 19 mei 2015, handelend over het beroep tegen de beslissing van de Raad van de orde zoals in tucht om mr. X niet in te schrijven op de lijst van de tweedelijnsbijstand in het jaar 2015, werd reeds beslist dat de feiten waarvan sprake in het PV van 8 oktober 2014 (namelijk het herhaaldelijk ingeven van punten en het aldus aanvragen van subsidies voor niet uitgevoerde prestaties) bewezen zijn.

Er kan weinig betwisting bestaan over het feit dat het herhaaldelijk ingeven van punten en aldus aanvragen van subsidies voor niet geleverde prestaties aanleiding moet geven tot een tuchtsanctie.

Deze feiten, die moeten worden omschreven als subsidiefraude, zijn ernstig en brengen groot nadeel toe aan de orde van advocaten. Hierdoor worden de beginselen van kiesheid, waardigheid, rechtschapenheid en behoorlijke uitoefening van het beroep met de voeten getreden.

Subsidiefraude wordt zeer specifiek strafrechtelijk beteugeld in het KB van 31 mei 1933 dat in artikel 1 vermeldt:

“Elke verklaring afgelegd in verband met een aanvraag tot het bekomen of behouden van een subsidie, vergoeding of toelage, die geheel of gedeeltelijk ten laste van de Staat, een andere publiekrechtelijke rechtspersoon, van de Europese Gemeenschap of een andere internationale instelling is, of geheel of gedeeltelijk bestaat uit openbare gelden, moet oprecht en volledig zijn.”

Het afleggen van onjuiste of onvolledige verklaringen is voldoende, er is zelfs geen bedrieglijk inzicht vereist.

3. Incident met mr. B op 4 november 2014

Ook deze tenlastelegging is bewezen – aan de hand van de verklaringen van de verschillende getuigen met inbegrip van toevallige voorbijgangers.

Het staat voldoende vast dat mr. X mr. B fysiek heeft aangevallen en op de grond heeft getrokken en dat ze zich verder verbaal heeft misdragen jegens mr. B, stafhouder K en een politiemans – hoofdinspecteur L.

Deze laatste is volkomen onbekend met alle betrokkenen, en in deze hoedanigheid bovendien als officier van de gerechtelijke politie als een objectieve getuige te beschouwen wiens verklaringen onmogelijk in twijfel kunnen worden getrokken louter op basis van de beweringen van mr. X.

4. Inbreuk op art. 74 en 155 van de Codex ... art. III.4.1.1 – CODEX DEONTOLOGIE VOOR ADVOCATEN – respect en hoffelijkheid door een advocaat verschuldigd aan de rechterlijke macht – gebrek aan waardigheid in e-mailverkeer onder meer met mr. I

Het kan door mr. X onmogelijk worden betwist dat zij zich bij het formuleren en verzenden van de 66 bladzijden tellende klacht tegen een 70-tal magistraten en advocaten niet heeft gedragen conform de deontologische voorschriften.

Art. III.4.1.1 van de CODEX DEONTOLOGIE VOOR ADVOCATEN bepaalt dat een advocaat geen strafklacht kan indienen zonder voorafgaande melding aan de stafhouder, waarbij uitdrukkelijk is gesteld dat de advocaat daarbij het ontwerp van de klacht voegt.

De strafklacht gericht op 1 september 2015 aan de heer D – eerste voorzitter van het Hof van Cassatie – is 66 bladzijden lang en berust er in het dossier evenals de klacht van 18 september 2015.

Procureur-generaal J heeft aan mr. X bij brief van 23 oktober 2015 laten weten dat zijn ambt de klacht zonder gevolg heeft geklasseerd wat de personen met voorrang van rechtsmacht betreft en dat de procureur des Konings van ... de klacht zonder gevolg heeft geklasseerd wat de andere personen betreft, aangezien de feiten geen misdrijf uitmaken.

Hierop volgend heeft mr. X dan een bijkomende klacht neergelegd bij schrijven van 15 november 2015 tegen procureur-generaal J, klacht neergelegd bij de heer eerste voorzitter van het Hof van Cassatie en het secretariaat van het college van procureurs-generaal.

Bovendien werd nog een strafklacht wegens belaging ingediend bij het schrijven van 24 november 2015 gericht aan de heer eerste voorzitter van het Hof van Cassatie en aan de voorzitter van de tuchtraad in beroep.

Volgens het verweer van mr. X met betrekking tot deze tenlasteleggingen was de stafhouder mr. Z “op de hoogte” van deze klacht.

Zulke voorafgaande mededeling wordt echter door stafhouder Z formeel ontkent zoals ook blijkt uit het openen zelf van het tuchtonderzoek naar aanleiding van deze feiten.

Bovendien kan mr. X onmogelijk ontkennen dat het ontwerp van de klachten zeer zeker niet werd meegedeeld.

Het is correct dat de stafhouder het neerleggen van de klachten niet kan verhinderen doch door de mededelingsplicht en de noodzaak vervolgens één maand te wachten met het effectief neerleggen van de klacht wordt enerzijds een afkoelingsperiode ingebouwd, tevens de mogelijkheid voor een stafhouderlijk ingrijpen.

Door zich niet naar de deontologische regels te gedragen en door het kwistig formuleren van klachten tegen eenieder waarmee mr. X professioneel in contact staat en maar enigszins een licht conflictuele verhouding heeft wordt de waardigheid van het beroep en de geloofwaardigheid van de stafhouder op substantiële wijze onderuit gehaald.

5. Het registreren, opnemen van gesprekken gesignaleerd en bevestigd in het schrijven van procureur-generaal J van 29 januari 2016.

Ook al kan het voor privé personen in bepaalde omstandigheden toegelaten zijn een gesprek waar hij zelf aan deelneemt te registreren, is dit voor een advocaat in alle gevallen deontologisch verboden.

Het art. III.5.3.1 van de CODEX DEONTOLOGIE VOOR ADVOCATEN stelt immers dat een advocaat rechtstreeks noch onrechtstreeks gesprekken, vergaderingen of zittingen mag laten registreren op geluids- of beeld dragers zonder voorafgaande kennisgeving.

Door procureur-generaal J werd bevestigd dat is gebleken dat mr. X gesprekken heeft geregistreerd, behandeling van een zitting van de raadkamer op 8 juli 2014, het verhoor door de advocaat-onderzoeker in het kader van de tuchtzaak, een telefoongesprek met een cliënt, een telefoongesprek met een griffier, een gesprek met een dame van de vestiaire van de advocaten – registraties die door mr. X overigens niet worden betwist maar in tegendeel lijken aangewend om haar eigen argumenten kracht bij te zetten - of ten minste te pogen zulks te doen.

Het bovenstaande blijkt trouwens ook uit het proces-verbaal van de Nederlandstalige tuchtraad van beroep voor advocaten d.d. 17 november 2015 waar één en ander door mr. X wordt gedemonstreerd.

Ook deze tenlastelegging is dan bewezen.

6. Gepleit in toga voor mevrouw E – moeder van mr. X

Aan mr. X wordt een inbreuk verweten op de artikelen I.2.1.1 en I.2.1.2 (thans I.2.1, artikelen 2 en 3) van de CODEX DEONTOLOGIE VOOR ADVOCATEN, door op 3-2-2016 te zijn opgetreden en in toga gepleit te hebben vóór de zevende kamer van de rechtbank van eerste aanleg te ..., en dit als advocaat van haar moeder, mevrouw E, ondanks het uitdrukkelijk verzet van de raadsman van de eisende partij.

Op de pagina's 2 en 3 van haar vonnis van 4-5-2016 (in de zaak M tegen Annie E, A.R. 2010/263/A) stelt de rechtbank vast dat mr. X in toga gepleit heeft voor haar moeder, mevrouw E, alhoewel artikel I.2.1.2 van de CODEX DEONTOLOGIE VOOR ADVOCATEN niet toestaat om zaken voor of tegen naaste familieleden te behandelen.

Steeds volgens dit vonnis had de advocaat van de eisende partij de opmerking gemaakt dat mr. X geen toestemming had gekregen van de stafhouder om voor haar moeder te pleiten, waarop mr. X beweerde dat zij deze toestemming in het verleden wel had bekommen, wat door de raadsman van de eisende partij werd betwist.

De rechtbank wijst er in haar vonnis dan op dat het hier om een deontologische regel gaat, en dat het Ger. W. haar niet toestond om te beletten dat mr. X zou pleiten voor haar moeder, die op de zitting de volmacht aan haar dochter heeft bevestigd (artikel 440 Ger. W.), en aanvaard heeft dat mr. X voor haar zou pleiten.

Gelet op de inhoud van voormeld vonnis staat het vast dat mr. X is opgetreden voor haar moeder, en voor haar moeder in toga heeft gepleit.

Onder het hoofdstuk "Onafhankelijkheid" zegt artikel I.2.1.2 van de CODEX DEONTOLOGIE VOOR ADVOCATEN ondubbelzinnig dat een advocaat geen zaken voor of tegen naaste familieleden behandelt.

Volgens artikel I.2.1.1 vereisen de verplichtingen die op de advocaat rusten immers een absolute onafhankelijkheid, die bij al zijn werkzaamheden noodzakelijk is.

Mr. X bewijst niet, ook niet in deze tuchtprocedure, dat de stafhouder haar ooit zou hebben toegestaan om voor haar moeder op te treden.

De “volmacht” die haar moeder in overigens zeer specifieke omstandigheden heeft gegeven of bevestigd, doet niets af aan de verplichtingen opgelegd aan mr. X door de artikelen I.1.2.1 en I.1.2.2 van de CODEX DEONTOLOGIE VOOR ADVOCATEN, en is dan ook niet relevant.

Ook deze tenlastelegging staat dus vast, en bijgevolg ook de inbreuk op de deontologische beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid eigen aan het beroep van advocaat, die een behoorlijke beroepsuitoefening moeten waarborgen.

3. De sanctie

De opeenvolgende inbreuken in hoofde van mr. X en haar steeds maar hardere en beledigendere opstelling tegenover magistraten, confraters, tuchtrechtelijke overheden, cliënten en alle mogelijke derden zonder enig uitzicht op de mogelijkheid dat mr. X haar houding drastisch verandert en aanpast aan de deontologische normen en waarden maken dat de tuchtraad niet anders kan dan de zwaarste sanctie toepassen, zeker gelet op het tuchtrechtelijk verleden van mr. X die voldoende gewaarschuwd was.

Gelet op deze antecedenten diende mr. X zich extra in te spannen om aan de deontologische verplichtingen te voldoen in plaats van – zoals thans wordt vastgesteld – veelvuldig en steeds heftiger de beginselen van waardigheid rechtschapenheid en kiesheid alsmaar heviger met voeten te treden.

Bij de bepaling van de strafmaat dient immers rekening gehouden met de eerder uitgesproken sancties die ondanks het waarschuwend karakter ervan en de inherente aansporing tot het hernemen van de correcte uitoefening van het beroep, niet tot dit resultaat hebben geleid.

Gezien deze beslissing uitwerking heeft op de beroepsactiviteit van mr. X en gezien een cassatieberoep in beginsel wél schorsend is (zie art. 1121/5, 3° Ger. W.) past het te zeggen dat een eventueel hoger beroep tegen deze beslissing de tenuitvoerlegging ervan zal schorsen.

4. De kosten

In de beide dagvaardingen worden met betrekking tot de tuchtprocedure bepaalde kosten opgelijst.

Dit zijn echter geen kosten voor het onderzoek ter zitting, maar kosten van het onderzoek zelf en kunnen niet ten laste gelegd worden van mr. X.

**OM DEZE REDENEN,
DE TUCHTRAAD VAN DE NEDERLANDSTALIGE ORDES VAN HET
RECHTSGEBIED VAN HET HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL**

Gelet op de art. 456 e.v. van het Ger. W.,

Rechtsprekende in tuchtzaken in eerste aanleg, met open deuren en op tegenspraak

Voegt de tuchtvorderingen inzake SBT140 en SBT151 – hierboven nader omschreven – samen en verklaart deze vorderingen toelaatbaar;

Verklaart al de tenlasteleggingen bewezen;

Spreekt voor deze bewezen tenlasteleggingen tegenover mr. X de tuchtstraf van schrapping uit;

Zegt voor recht dat een eventueel hoger beroep tegen deze beslissing de tenuitvoerlegging ervan zal schorsen.

Aldus gewezen en uitgesproken te Brussel op 25 april 2017.

Hebben deelgenomen aan de behandeling en de beraadslaging:

Stafhouder Frans WOUTERS, voorzitter, advocaat te Leuven,

en de assessoren

Mr. Philip WILLEMYNS, advocaat te Leuven

Mr. Dirk DE GREEF, advocaat te Brussel

Mr. Didier DE VliegHER, advocaat te Brussel

Mr. Tony JANSSENS, advocaat te Brussel

Waren aanwezig bij de behandeling en bij de uitspraak:

Mr. Frans WOUTERS, voornoemd

Mr. Ludwig EVENS, secretaris, advocaat bij de balie te Leuven